

SEGÉDLET A TANÓRÁK MEGTARTÁSÁHOZ

óratervek, útmutatók,
feladatok és megoldások

Felső tagozat, 5-6. osztály
Pénzügyi tervezés, megtakarítás

Kedves Pedagógus!

Ön a PÉNZ7 programsorozat pénzügyi tanóráihoz készült tanári útmutatót tartja kezében.

2022-ben Magyarországon már nyolcadik alkalommal vehetnek részt az iskolák a PÉNZ7 kezdeményezésben, amely hatodik éve a tanév rendjébe illeszkedő pénzügyi és vállalkozói témahét. A programsorozat célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, megbízható forrásból származó, a hétköznapi életben is hasznosítható ismeretekhez jussanak a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez nyújtanak segítséget a 2022. március 7-11. között országszerte megrendezésre kerülő rendhagyó tanórák is.

Kötetünk a jelen tanév **PÉNZÜGYI TERVEZÉS – MEGTAKARÍTÁS** című tananyagát tartalmazza, mely részben új tananyag, részben a 2016-os pénzügyi tervezés, megtakarítások témájú órák aktualizált változata. A kiadvány célja, hogy segítse és vezesse a pedagógusokat a tanórák megtartásában, valamint az óravázlatok, segédletek és megoldások a későbbiekben – akár a PÉNZ7 programsorozattól függetlenül, tetszőleges időben és tantárgyi keretek között is – gyakorlati segédanyagként rendelkezésre álljanak.

Az óratervek megvalósításához a PÉNZ7-re pénzügyi önkéntesek segítségét is kérhetik az iskolák, ezért a segédletekben erre utaló megjegyzéseket is találnak. Az órák megtarthatók az önkéntesek közreműködése nélkül is, de az iskolával kapcsolatot tartó önkéntes szakemberek a későbbiekben is segíthetik a témák feldolgozását.

Az útmutató felépítése a következő: az óravázlatot követi a részletes tanári útmutató (óraleírás), majd a tanórához tartozó feladatléírások, feladatlapok és egyéb kellékek, végül a feladatok megoldása. Az útmutató mellett e-learning tananyag, webinárium és próbaóráról készült filmfelvétel is segíti a felkészülést, amelyek a www.penz7.hu oldalról érhetők el.

Mivel a PÉNZ7 programsorozathoz csatlakozó iskolák diákjainak felkészültsége, családi és anyagi háttere nagymértékben eltérhet, a pedagógusoknak arra is lehetőségük van, hogy az egyes feladatokat a helyi viszonyokhoz, a diákok körülményeihez és ismereteihez igazítsák.

A program szervezői és együttműködő partnerei nevében azt kívánjuk mindenkinek, diáknak és pedagógusnak egyaránt, hogy a tanórák során ne csak hasznos tudást, hanem élményeket is szerezzenek, s ezekre támaszkodva folytassák a pénzügyek működésének és a pénz izgalmas világának felfedezését! A pénzügyi kalandtúrában pedig további programok és érdekességek várják a PÉNZ7 résztvevőket a www.penz7.hu oldalon is. Jó felfedezést!

Jó felfedezést!

TARTALOMJEGYZÉK

TAKARÉKOSKODNI JÓ

Óraterv	6
Tanári útmutató	8
Kellékek, feladatlapok.....	14
Megoldások	19

PÉNZÜGYI TERVEZÉS - JÁTSSZUNK BANKOT!

Óraterv	20
Tanári útmutató	22
Kellékek, feladatlapok.....	27
Megoldások	29

PÉNZÜGYI TERVEZÉS, MEGTAKARÍTÁS

2022

2 tanóra

A pedagógus neve	Sasné Megyes Erzsébet, Nádasi-Malinka Krisztina
Műveltségi terület	Ember és társadalom/Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek, Életvitel és gyakorlati ismeretek/Gazdálkodás
Tantárgy	Technika – életvitel gyakorlat / Osztályfőnöki
Osztály	5., 6. osztály

Az óra témája	Pénzügyi tervezés, rövid távú megtakarítások
Óra címe	Takarékoskodni jó
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• A takarékoság fontosságának felismerése.• A takarékoskodás különböző módjai.• Pénzügyi fogalmak tisztázása, pontosítása, alkalmazása.• Szókincsbővítés.• A pénzügyi tudatosság ébresztése és fejlesztése.• A takarékoság beépítése a mindennapokba.• A takarékoság jövőbeni haszna.• A pénzügyek iránti felelősség tudatosítása.• A bankok szerepe és jelentősége a takarékoskodás folyamatában.
Az óra didaktikai feladatai	A meglévő ismeretek aktivizálása, új ismeretek közlése. Attitűdformálás: nyitott, pozitív hozzáállás a pénzügyekhez és a bankokhoz. Pénzügyi helyzet stabilitása. A takarékoság gyakorlati életbe való beépítése, költségvetés-táblázat megismerése.

Tantárgyi kapcsolatok	Természetismeret, Technika – életvitel, Matematika, Etika, Osztályfőnöki.
Dátum	2022. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Szórom vagy spórolok					
15'	<p>Három tanuló pénzköltési szokásainak (előre megadott történetek) megismerése.</p> <p>Tanári kérdésfelvetések: Tudtok-e azonosulni a közmondásokkal? Mi a véleményetek a szereplők pénzkezeléséről? Milyen tanácsot adnátok nekik? Van-e olyan a környezetben, aki hasonló szokással bír?</p>	Frontális, egyéni munka, csoportmunka.	Beszélgetés, egyéni vélemény, vita.	Történetek, közmondások, esetleg projektor, számítógép.	A terem berendezése: 4-5 fős asztalok.
2. feladat: Bánjunk jól a pénzünkkel!					
10'	<p>Tanári kérdésfelvetések: Vezeted, vagy tervezed a pénzköltést? Hogyan tudnád nyomon követni a pénzügyi műveleteket? Költségvetés-táblázat kivetítése (tanári értelmezése, példa a bevételekre, kiadásokra).</p>	Egyéni beszámoló.	Hozzászólások: egyéni esetek, vélemények. Költségvetéstáblázat értelmezése, megbeszélése.	Számítógép, projektor, költségvetés-táblázat.	Tanári tevékenység: a feladat értelmezése, megbeszélése.
3. feladat: Kriszti hangszórója (számítás)					
10'	<p>Tanári kérdésfelvetés: Kriszti hangszóróra gyűjt, a leírt körülmények ismeretében mennyi idő múlva tudja megvenni?</p>	Csoportmunka.	Megbeszélés, döntéshozatal, beszámoló.	Esetleírás, számológép.	Tanári tevékenység: a feladat értelmezése, megbeszélése.
4. feladat: Alternatív feladat: Segít az Anyabank					
5'	<p>Tanári kérdésfelvetés: Melyik változatot választanátok?</p>	Páros vagy csoportmunka.	Beszámoló.	Kiegészítő feladatlap.	Tanári tevékenység: a feladat lebonyolítása.
5. feladat: Írj szlogent!					
5'	Takarékoskodni jó!	Csoportmunka.	Csoportos megbeszélés, beszámoló.	Tábla, rajta a mondat kezdete.	Tanári tevékenység: magyarázat.

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem csoportmunkához kell berendezni: 4-5 fős asztalok, a székek úgy elhelyezve, hogy a diákok kényelmesen tudjanak dolgozni, de lássák a tanárt és a táblát vagy a kivetítőt is. Asztalokon íróeszközök, papírok, számológép. Előzetesen történjen meg a csoportok beosztása a tanár belátása szerint!

Óra legyen jól látható helyen!

Számítógép, projektor szükséges. (Kivetíthető: Betáraz Beni és társai története, költségvetési táblázat.)

A tanári asztalon a többi kellék:

- Az 1. feladathoz (Szórom vagy spórolok) Betáraz Beni és társai története és közmondások – csoportonként 1-1 db.
- A 2. feladathoz (Bánjunk jól a pénzünkkel!) költségvetési táblázat – csoportonként 1 db.
- A 3. feladathoz (Kriszti hangszórója) feladatlap – csoportonként 1 db.
- A 4. feladathoz (Segít az Anyabank) feladatlap – csoportonként 1 db.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű PÉNZ7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a pénzügyi tervezés és megtakarítások témájában órákat.

Mondjuk el, hogy az óra témája az első feladatban fog kiderülni!

Ráhangelődést segítő, felvezető videóüzenet megtekintésével is kezdhethetjük az órát:

<https://www.penziranytu.hu/2022penz7>

1. FELADAT: SZÓROM VAGY SPÓROLOK - Tervezett időkeret: 15 perc

Osszuk ki csoportonként, illetve lehetőség esetén vetítsük is ki Betáraz Beni és társai történeteit! Következzen a három fiatal pénzköltési szokásainak felolvasása vagy felolvastatása, ha van vállalkozó rá. Ezután a tanár csoportonként ossza ki a közmondásokat!

A tanár mondja el, az a feladat, hogy értelmezzék a közmondást, és döntsék el, melyik fiatalra vonatkozhat! Ezután a gyerekek számoljanak be csoportonként egy vagy két közmondásról! Ha valamelyik közmondást nem ismerik, a többi csoport segíthet. A kimaradt közmondásokat közösen értelmezzék! Fontos, hogy a „Sok kicsi sokra megy” – mint pozitív példa – szerepeljen Megfontolt Marci neve mellett.

Tanári kérdések:

- Ismersz-e olyan gyereket a környezetemben, aki valamelyik gyerek szokásaival bír?
- Kik lehetnek többen, akik spórolnak vagy akik szórják a pénzt?
- Te hová sorolnád magad?

TIPP1: Feladat alternatíva:

A történetek kivetítése helyett el lehet játszani a szituációt. Véletlenszerűen kiválasztott 5 diák széke alá ragasszunk előzetesen jelölőket! Mondjuk el, hogy ők lesznek a szereplői a következő történetnek! Osszuk szét a mellékletben található 3 szerepkártyát, valamint mondjuk el a másik 2 kiválasztott diáknak, hogy ők a szituációk eljátszásában segítsék a többieket! A diákok feladata az, hogy úgy játsszák el a szerepeiket, hogy az osztály megértse, kitalálja, mi lehet a történet, mi jellemezheti a 3 főszereplőt. (A szerepkártyákon szereplő pénzügyi feladatalternatíva esetén elhagyható információk.)

Mondjuk el, hogy 3 percig gondolkodhatnak, beszéljék meg a szerepeket, ezt követően maximum fél percben játsszák a történetet, majd az osztállyal a tanár, vagy az önkéntes megbeszéli, miről szólhatott az előbb látott szituáció!

Ezt követően a tanóra az eredeti feladat szerint, a közmondáskártyák kiosztásával, majd a feladat ismeretével folytatódik.

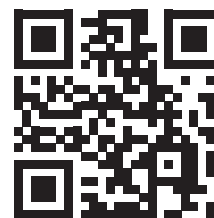
TIPP2: IKT javaslat a feladathoz:

A diákok a közmondásokat csoportosíthatják online a *wordwall* felület párosító nevű feladattípusának segítségével.

Tanári bejelentkezés, kép párosító létrehozása:

<https://wordwall.net/hu/>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

Pénzügyi önkéntes részvétele esetén segítheti a csoportokat a feladat megoldásában és/vagy vezetheti a megbeszélést.

2. FELADAT: BÁNJUNK JÓL A PÉNZÜNKKEL! - Tervezett időkeret: 10 perc

Tanári kérdések (Pénzügyi önkéntes jelenléte esetén érdemes neki vezetnie a beszélgetést.)

- Hogyan tudnád nyomon követni a költségeződésed?
- Mi segítené, hogy tudd, hová tűnik el a pénzed? Volt erre példa a szituációban? (kölségvetés-táblázat)
- A családotban van-e példa arra, hogy valaki vezet a pénzügyi műveleteit?
- Hallottatok már mobilon vezethető kölségvetésről?
- Minek kell szerepelnie egy ilyen táblázatban? Milyen rovatokkal látnád el? Milyen időszakokra bontva?

Ezután minden csoport kapjon egy kölségvetési táblázatot, és legyen kivetítve is!
Beszéljék meg az egyes oszlopokat, az egyenleg fontosságát és a kiadás megnevezését!

Tanári kérdések:

Melyik jobb, a heti vagy a havi bontás? Miért fontos tudnom, hogy mire költöttem?

3. FELADAT: KRISZTI BLUETOOTH HANGSZÓRÓJA - Tervezett időkeret: 10 perc

Egy számítás következik, amelyhez felhasználható az előbb kapott táblázat. (Célszerű azt használni!)

A tanár ismerteti a feladatot, miközben minden csoport megkapja a Kriszti hangszórója feladatlapot. Az első számítás, hogy havonta mennyit tud megspórolni, és így mennyi idő alatt jutna a hangszóróhoz. A második esetben az összeget Kriszti 4 hónap alatt akarja összegyűjteni, ezért javasoljanak neki megoldásokat, miről mondjon le, hogy sikerüljön megtakarítani a megfelelő összeget. Ezután csoportonként mondják el, milyen ötleteik lennének a vágyott hangszóró mielőbbi megszerzésére!

Érdeemes felhívni a diákok figyelmét az interneten fellelhető, pénzügyi tervezést segítő alkalmazásokra is, mint például használhatják a ZsetON-(be)osztó kalkulátort (<https://zsetonbeosztó.okosanapenzzel.hu/>), a Pénzügyminisztérium által működtetett interaktív felületet, ahol a bevételek, a kiadások, a pénzügyi egyenleg és a pénzügyi célok meghatározásának segítségével könnyebbé válik a takarékoskodás, de akár annak feltérképezése is, hol tudjuk egyszerűen megfogni a pénzt.

IKT tipp a feladathoz:

Készíthetünk előzetesen pl. *genial.ly*-ban vagy *canva*-ban egy infografikát, ami a szöveges ismertetőt helyettesíti. A diákok a feladatot QR-kód segítségével nyithatják meg. A 2. feladatban Google drive táblán is kitölthető, elérésére szintén QR kód ajánlott.

Tanári bejelentkezés, infografika létrehozása:

<https://genial.ly/>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

vagy

https://www.canva.com/hu_hu/

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

Pénzügyi önkéntes részvétele esetén segítheti a csoportokat a megoldásban és/vagy vezetheti a megbeszélést.

4. FELADAT: SEGÍT AZ ANYABANK - Tervezett időkeret: 5 perc

Alternatív feladat (idő hiányában kihagyható)

Az előző feladat folytatásaként, az anyuka kétféle ajánlata alapján a gyerekek számolják ki, mennyi idő alatt tudja Kriszti összegyűjteni a szükséges pénzösszeget. Kérdés, hogy melyiket érdemes választani? A gyerekek beszéljék meg először párosával, majd csoportonként, és számoljanak be a döntésről!

IKT tipp a feladathoz:

QR-kód segítségével olvashatják el a diákok az anyuka ajánlatát.

Pénzügyi önkéntes részvétele esetén segítheti a megoldás megbeszélését.

5. FELADAT: ÍRJ SZLOGENT! - Tervezett időkeret: 5 perc

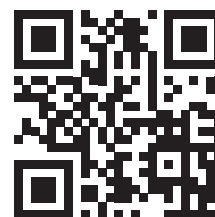
A feladat, hogy a csoportok írjanak egy rövid jelmondatot, verset, szlogent a takarékoságról. Mondjuk el, hogy bármilyen műfaj megengedett!

Minden csoport elmondja a magáét. Közösén döntsék el, melyik a legjobb, és ez lesz a mai óra jelmondata!

TIPP1: Alternatív feladat

Amennyiben az idő engedi, készítsenek 15 mp kisvideót a *flipgrid* alkalmazással, a mai tanóra jelmondatával. Mondjuk el, hogy a műfaj szabadon választható. Majd vetítsük le az osztályban az elkészült kisfilmeket, és szavazás útján döntsék el, melyik a legjobb! Ez lesz a mai óra jelmondata.

Videó létrehozása:
<https://flipgrid.com>

TIPP2: Alternatív feladat

Ha dupla tanórát szánunk a témára, alkossanak képregény vagy infografika jellegű plakátot takarékoság témában a diákok, melyekből kiállítást szervezve választják ki a legjobb alkotást.

Tanári bejelentkezés, infografika létrehozása:
<https://genial.ly/>

vagy
https://www.canva.com/hu_hu/
Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

TIPP3: Alternatív feladat

A tanóra előzményeként, amennyiben úgy látja a tanár, hogy erre lehetőség van, kérje meg a diákokat, hogy készítsenek egy kisvideót arról, hogy mit jelent számukra a takarékoskodás. Ehhez szintén használható a Flipgrid alkalmazás.

1. FELADAT: SZÓROM VAGY SPÓROLOK

Történetek

Betáraz Beni 5 000 Ft-ot kap havonta a szüleitől. 4 700-at azonnal elrak egy doboz-kába, és az íróasztalfiókjába teszi. Így minden héten 300 Ft-ot visz magával csak az iskolába, mert így nem tudja megvenni a megkívánt dolgokat. Viszont szívesen eszik gumi-cukrot, és a ropit is szereti, így mindig elfogadja, ha megkínálják vele a többiek. Ő maga sajnálja rá a pénzt. Ezért csalódottan veszi tudomásul, hogy egyre kevesebben kínálják meg bármivel. Ha a többiek közös programot szerveznek, és hívják moziba, bowlingozni, biliárdozni, azt mondja, nincs pénze rá. Akkor megy el, ha a szülei külön adnak rá pénzt. Néha egy-egy fagyit megenged magának, de 3 000 Ft-ja mindig marad a hó végére. Ha megkérdezik mire gyűjt, csak vállat von, hogy nem tudja. Olyasmire, ami majd megtetszik neki...

Eltapsol Eliza is 5 000 Ft-ból gazdálkodik havonta. Ő gondosan 4 részre osztja, hogy minden hétre azonos összeg jusson. Már az első héten túllépi a keretet, mert a társai moziba hívják egy új akciófilmre. Őt ugyan nem nagyon érdekli a film, de nem akar lemaradni a közös mozilátogatásról. Ez 1 700 Ft-jába kerül. Megfogadja, hogy jobban odafigyel a következő héten. Szerdán otthon felejtí az uzsonnáját, így enni- és innivalót kell vásárolnia, és még egy kis nasit is vesz mellé. A 3. héten megpillant egy boltban egy szuper pólót, éppen 3 000 Ft-ot kérnek érte. Így az utolsó hétre kérnie kell némi kiegészítést a nagymamájától.

Megfontolt Marci, csak úgy, mint a másik két gyerek 5 000 Ft-ból gazdálkodik. Precízen, egy kis füzetben vezeti a kiadásait és bevételeit. Erről sosem felejtkezik el. A hónap elején eltervezi, hogy mennyi pénzt rak félre, és mennyiből gazdálkodhat. Még arra is figyel, hogy legyen tartaléka, amiből a váratlan kiadásokat fedezheti. Ő ugyanúgy megveszi magának az édességet, és rávehetik a barátai egy-egy költséges programra. De azzal is tisztában van, hogy ez nem lehet rendszeres, és a következő hónapban esetleg kevesebb költőpénze marad.

Szólások és közmondások:

ÉLÉRE RAKJA A GARAST.

SZÓRJA A PÉNZT.

FOGÁHOZ VERI A GARAST.

ÉGETI A PÉNZ A ZSEBÉT.

SOK KICSI SOKRA MEGY.

ABLAKON SZÓRJA KI A PÉNZT.

ÖSSZEHÚZZA A NADRÁGSZÍJAT.

VÁRJA, HOGY A SÜLT GALAMB A SZÁJÁBA REPÜLJÖN.

KÖNNYEN JÖN, KÖNNYEN MEGY.

2. FELADAT ÉS 3. FELADAT: BÁNJUNK JÓL A PÉNZÜNKKEL!

KRISZTI hangszórója - Költségvetési táblázat:

HETI VAGY HAVI ÖSSZESÍTÉS					BEVÉTEL	
					KITŐL-HONNAN	ÖSSZEGE
					KIADÁS	
					MIRE	ÖSSZEGE
					EGYENLEG	

3. FELADAT: KRISZTI HANGSZÓRÓJA

Kriszti 6 000 Ft zsebpénzt kap havonta. Kiadásai között szerepel havonta egy hamburger 650 Ft-ért, és egyszer egy teljes menü egy gyorsétteremben 1 500 Ft-ért. Akciós napon szokott moziba menni havonta egyszer. A jegy 1 200 Ft, üdítővel, kukoricával együtt 1 900 Ft kiadást jelent. Ha teheti, kétszer vesz dobozos üdítőt egy hónapban, 175 Ft-ért darabját. Kedvenc online játékának havi díja: 380 Ft. Kedvenc időtöltése a zenehallgatás, régóta nagyon szeretne egy bluetooth hangszórót, most kinézett egy 13 490 Ft-ba kerülő készüléket.

Mennyi idő alatt tudja összegyűjteni rá a pénzt? Hogyan alakítanátok a kiadásait, hogy 4 hónap alatt összegyűjtse a szükséges összeget?

4. FELADAT: SEGÍT AZ ANYABANK

Számoljátok ki az anyuka kétféle ajánlata alapján, hogy mennyi idő alatt tudja Kriszti összegyűjteni a szükséges pénzösszeget!

Anyukája felajánlja, hogy

- ha minden hónapban a zsebpénze negyedét neki adja megőrzésre, akkor az „Anyabank” 1 200 Ft-ot hozzáad;
- ha minden hónapban az ötödét adja le megőrzésre, akkor az őrzésre adott összeget megduplázza.

Melyik változatot választanátok?

3. FELADAT: KRISZTI HANGSZÓRÓJA

Mennyi idő alatt tudja összegyűjteni rá a pénzt? Hogyan alakítanátok a kiadásait, hogy 4 hónap alatt összegyűjtse a pénzt?

BEVÉTEL		KIADÁS		EGYENLEG
KITŐL-HONNAN	ÖSSZEGE	MIRE	ÖSSZEGE	
zsebpénz	6 000 Ft/hó	hamburger	650 Ft	5 350 Ft
		menü	1 500 Ft	3 850 Ft
		mozi	1 900 Ft	1 950 Ft
		üdítők	350 Ft	1 600 Ft
		online játék	380 Ft	1 220 Ft
HETI VAGY HAVI ÖSSZESÍTÉS			4 780 FT	1 220 FT

Havi megtakarítása 1 220 Ft. A hangszóró 13 490 Ft, vagyis $13\,490 : 1\,220 = 11,1$; azaz közel 12 hónap, másképpen 1 év alatt gyűlne össze a pénz.

13 490 Ft: 4 hó = 3 373 Ft. Ennyit kellene megspórolnia havonta, hogy 4 hónap alatt gyűljön össze a pénz a hangszóróra. Ez az 1 220 Ft-on felül ($3\,373 - 1\,220 =$) 2 153 Ft havonta. (Ez pl. egy mozi és az online játékelőfizetés feláldozását jelenti minden hónapban.)

4. FELADAT: SEGÍT AZ ANYABANK

- zsebpénze negyede havonta 1 500 Ft, ehhez hozzájön 1 200 Ft, ez összesen 2 700 Ft vagyis **$13\,490 : 2\,700 = 5$ (hónap)**
- zsebpénze ötöde 1 200 Ft, ehhez még szintén 1 200 Ft az összesen 2 400 Ft vagyis **$13\,490 : 2\,400 = 6$ (hónap)**

VÁLASZ: Az első megoldást célszerű választani, mivel azzal 5 hónap alatt tudná összegyűjteni a pénzt.

A pedagógus neve	Sasné Megyes Erzsébet
Műveltségi terület	Ember és társadalom / Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek / Életvitel és gyakorlati ismeretek / Gazdálkodás
Tantárgy	Technika – életvitel gyakorlat / Osztályfőnöki
Osztály	5., 6. osztály

Az óra témája	Megtakarítás, kamatszámítás
Óra címe	Játsszunk bankot!
Az óra célja és feladatrendszere	<ul style="list-style-type: none">• A takarékoság fontosságának felismerése.• A takarékoskodás különböző módjai.• Pénzügyi fogalmak tisztázása, pontosítása, alkalmazása.• Szókincsbővítés.• A pénzügyi tudatosság ébresztése és fejlesztése.• A takarékoság beépítése a mindennapokba.• A takarékoság jövőbeni haszna.• A pénzügyek iránti felelősség tudatosítása.• A bankok szerepe és jelentősége a takarékoskodás folyamatában.
Az óra didaktikai feladatai	A meglévő ismeretek aktivizálása, új ismeretek közlése. Attitűdformálás: nyitott, pozitív hozzáállás a pénzügyekhez és a bankokhoz. Pénzügyi helyzet stabilitása. A takarékoság gyakorlati életbe való beépítése, költségvetés-táblázat megismerése.

Tantárgyi kapcsolatok	Természetismeret, Technika – életvitel, Matematika, Etika, Osztályfőnöki.
Dátum	2022. március

IDŐ	AZ ÓRA MENETE	NEVELÉSI-OKTATÁSI STRATÉGIA			MEGJEGYZÉSEK
		Munkaformák	Tanulói tevékenységek	Eszközök	
1. feladat: Mit lehet csinálni egy bankban?					
10'	Csoportokba szerveződve ki kell válogatni a táblázatból a banki, illetve nem banki tevékenységeket! Hozzá is írhatnak a táblázatban látott tevékenységekhez saját ötleteket.	Csoportmunka, majd frontális megbeszélés.	Banki tevékenységek kiválasztása, jelölése; megoldás egyeztetése.	Banki tevékenységek táblázat, tábla és kréta vagy filc.	Ellenőrzés, közben a tanár felírja a táblára a csoportosítást.
2. feladat: Mi célból takarékoskodunk és honnan lesz a (bankba tehető) megtakarítás?					
10'	A csoportok egyik felének feladata, hogy gondolják végig, hogy miért van szüksége a családoknak megtakarításokra. A többi csoportnak össze kell gyűjtenie, hogy hogyan keletkezhet megtakarítása egy családnak. Utána ezek táblára történő kiragasztása, párosítása.	Csoportmunka.	Megtakarítási célok, illetve lehetőségek gyűjtése, utána frontálisan ezek párosítása egymással.	Tábla, kréta vagy filc, post-it papír.	Tanári tevékenység: a táblára rajzolunk két halmazt: megtakarítási célok-megtakarítási módok.
3. feladat: Kamatszámítás					
15'	Minden csoport kap egy feladatlapot, és megoldják a kamatszámítási feladatot.	Csoportmunka, majd frontális megbeszélés.	Kamatszámítás, eredmény egyeztetése.	Kamatszámítási feladatlap, számológép, tábla és kréta vagy filc.	Tanári tevékenység: megoldás felírása a táblára.
4. feladat: Összegzés – mit tanultunk ma?					
10'	A csoportok rajzolnak egy-egy bankot ábrázoló házat 5-6 ablakkal, amelybe egy-egy kulcs-fogalmat kell írniuk a bankokkal, megtakarításokkal kapcsolatban.	Csoportmunka.	Rajzolás, kulcsfogalmak gyűjtése és beírása a ház ablakaiba.	Papír és íróeszköz a rajzoláshoz.	Alternatív megoldás: a táblára rajzolunk egy nagy bankot, a gyerekek post-itre írják a kulcsfogalmakat, és ezeket ragasztják az ablakokba.

ELŐKÉSZÜLETEK:

A terem berendezése csoportmunkára (3-5 tanuló együttes munkájára) legyen alkalmas! A tanulók az óra kezdetén már csoportokban üljenek le! (Lehetnek spontán vagy a tanár által előre kialakított csoportok is.)

Eszközök az asztalokon: papír, post-it, íróeszközök, színes ceruza, számológépek.

A táblán legyen egy előkészített (az 1. feladathoz szükséges) táblázat, egyelőre felírás nélkül!

Szükséges kellékek:

- Az 1. feladathoz (Mit lehet csinálni egy bankban?) csoportonként 1 db táblázat.
- A 3. feladathoz (Játsszunk bankot! – kamatszámítás) tanulónként 1 db feladatlap.

AZ ÓRA MENETE:

Üdvözljük a diákokat és (ha vannak) a vendégeket! Mondjuk el, hogy erre az órára a nemzetközi háttérű PÉNZ7 program keretében kerül sor! Célja, hogy a fiatalok tudatosabban kezeljék pénzügyeiket, tudjanak többet a gazdaság és a pénzüvilág működéséről. Ehhez a tanórához hasonlóan, az országban és szerte a világban sokfelé tartanak a pénzügyi tervezés és megtakarítások témájában órákat.

Ráhangelődést segítő, felvezető videóüzenet megtekintésével is kezdhethetjük az órát:

<https://www.penziranytu.hu/2022penz7!>

A **tanórárt pénzügyi önkéntes részvételével javasolt megtartani**, de önálló tanári óravezetéssel is megtartható. Pénzügyi önkéntes részvétele estén az óra elején röviden mutakozzon be (márkanév említése nélkül).

Tanári közlés: A mai órán „bankosat” játszunk, a banki tevékenységekkel, elsősorban a megtakarításokkal, betétekkel és a tervezés szükségességével ismerkedünk.

1. FELADAT: MIT LEHET CSINÁLNI EGY BANKBAN? - Tervezett időkeret: 10 perc

Téma indítására ráhangoló kérdés lehet: Volt-e már valaki bankban a szüleivel? Mit csináltak?

1. A csoportok megkapják a „Banki vagy nem banki tevékenység?” táblázatot.

Feladat közlése: „A táblázatban olyan tevékenységeket láttok, amelyeket szinte minden család végez. Válogassátok ki, hogy melyik banki tevékenység és melyik nem! Színezzétek ki a jó válaszokat és húzzátok át a kakukktöjásokat!” **(3 perc)**

2. „Ha tudtok még olyan tevékenységet, amit a bankkal végeztetünk, akkor írjátok hozzá!” **(2 perc)**

3. A pénzügyi önkéntes vagy a tanár segítségével ellenőrizték le, beszéljék meg, hogy mi banki tevékenység és mi nem.

4. A frontális beszélgetés közben a tanár vetítse ki (vagy írja fel a táblára) az alábbi táblázatot, és - ha részt vesz az órán - a pénzügyi önkéntes segítségével értelmezzék azt!

BETÉTGYŰJTÉS	HITELEZÉS	BANKSZÁMLA, BANKKÁRTYA-MŰVELETEK	EGYÉB BANKI TEVÉKENYSÉG
Lekötjük a pénzünket... időre	Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk	Számlát nyitunk	Értékpapírt veszünk, eladunk
Felvesszük a megtakarítást	Autóvásárláshoz hitelt igénylünk	Bankkártyát igénylünk	Külföldi úthoz valutát váltunk, visszaváltjuk a megmaradt valutát
	Vállalkozások hitelt igényelnek	Felvesszünk pénzt a számlánkról	Pénzügyi tanácsadást kérünk
	Befizetjük a hitel törlesztőrészletet	Átutalásokat bonyolítunk	

IKT tipp a feladathoz:

A diákok a kártyákat csoportosíthatják egy online faliújságon a *jamboard* alkalmazás segítségével.

Tanári bejelentkezés, faliújság létrehozása:

<https://jamboard.google.com/>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

2. FELADAT: MI CÉLBŐL TAKARÉKOSKODUNK ÉS HONNAN LESZ A (BANKBA TEHETŐ) MEGTAKARÍTÁS? - Tervezett időkeret: 10 perc

Feladat: Az előző óra (órák) tapasztalataiból vagy, ha ilyen nem volt, a saját tapasztalatukból is kiindulva a csoportok egyik felének az a feladata, hogy gondolják végig, miért van szüksége a családoknak megtakarításokra. Írják le ötleteiket!

A csoportok másik felének az a feladata, hogy gyűjtsék össze, hogyan keletkezhet megtakarítása egy családnak! Írják össze az ötleteket egy post-it papírra!

A feladat ellenőrzése: a tanár vagy a pénzügyi önkéntes megkéri a csoportokat, amelyek a családi szükségleteket, célokat gyűjtötte, hogy ragasszák ki a táblára az összeírt családi szükségleteket, célokat. Ezután megkéri a többi csoportot, jöjjenek ki ők is és ragasszák melléjük, hogy kinek, milyen javaslata van, hogyan lehet megtakarítással elérni a célt. (Minden csoportra kerüljön sor!)

Közben hangozzon el, hogy ez a pénzügyi tervezés lényege, hogy tisztában vagyunk a terveinkkel, a bevételeinkkel és a kiadásainkkal, így tudunk célokat megvalósítani!

Lehetséges megoldások (ezeken kívül is születhetnek jó ötletek):

Miért van szükség megtakarításokra? Váratlan kiadásokra (például elromlik a hűtő, hirtelen kinövi a gyerek a télikabátot, ...), konkrét célokra: nyaralásra, táborozásra, nyelvtanfolyamra, biciklire, műszaki cikkekre, ...

Hogyan keletkezhet megtakarítás? Takarékoskodásból, az eddigi szokásos vásárlások csökkentéséből (Ezt lehet konkrét példával is mondani, pl. többet járni biciklivel autó helyett stb.), örökségből, ajándékként, magasabb fizetéssel járó új munkahely vagy beosztás következtében, másodállásból, diákmunka vállalásával 15 éves kortól, nyereményből...

Átvezető kérdés:

- Miért érdemes a bankba tenni a pénzünket?
- Válasz: biztonságos, kamatot is ad, ha egy darabig nem használjuk a pénzt, egyéb banki szolgáltatásokat is igénybe tudunk venni.

IKT tipp a feladathoz:

A diákcsoportok az ötleteiket egy online faliújságon is gyűjthetik a *jamboard* alkalmazás segítségével.

Tanári bejelentkezés, faliújság létrehozása:

<https://jamboard.google.com/>

Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

3. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS - Tervezett időkeret: 15 PERC

A táblára felírt tervezett családi célt és a megtakarítási módot kiemelve a pénzügyi önkéntes vagy a tanár magyarázza el, értelmezzé a feladatlapon található betéti ajánlatot, és az ajánlat alapján végezzék el a kamatszámítást: osszuk ki a tanulóknak a feladatlapot!

Ha valamelyik csoport elakad, segítsünk neki! Ha készen vannak a csoportok, vezessük le a táblán (lehetőleg a tanulók bevonásával) a megoldást! A pénzügyi önkéntes segítheti a csoportok munkáját, illetve a megoldás levezetése során felhívhatja a figyelmet arra, hogy a kamatot százalékban szokás megadni, ami itt a századrésznek feleltethető meg. Ha van még idő, az alábbi plusz feladatot is megoldhatják a csoportok. Ennek a megoldását is vezessük le a táblán!

4. FELADAT: ÖSSZEGZÉS – MIT TANULTUNK MA? - Tervezett időkeret: 10 perc

A csoportok rajzoljanak egy-egy bankot ábrázoló ábrát (házat), ahol a banknak van 5-6 nagy ablaka! (Ezt a tanár előre is megteheti és kioszthatja.) A feladat, hogy az ablakok mindegyikébe írjanak be egy-egy olyan kulcsfogalmat, amit ma megjegyeztek a bankról és a megtakarításokról.

Alternatív megoldásként a tanár a táblára előre rajzol egy nagy bankot, a gyerekek post-itre írják a kulcsfogalmakat, és ezeket ragasztják az ablakokba.

Az elkészült munkák alapján a pénzügyi önkéntes vagy a tanár, a lenti kérdések segítségével, foglalja össze a lényegét!

- Miért fontos takarékoskodni?
- Miben segíthet a pénzügyi tervezés?
- Miért érdemes a pénzt bankban elhelyezni?
- Mit kell átgondolni a megtakarítás banki elhelyezése előtt?

TIPP1: Alternatív feladat + IKT tipp

Készítsünk keresztrejtvényt a ma elhangzottak ismétléseképp *learningapps* vagy *wordwall* segítségével. A keresztrejtvény megoldásával minden csoport egy fontos kulcsfogalmat kap megfejtésül, ami felkerül a táblára, majd a tanár vagy a pénzügyi önkéntes ezek segítségével foglalja össze a mai tanóra lényegét!

Tanári bejelentkezés, keresztrejtvény létrehozása:

<https://learningapps.org/login.php>

vagy

<https://wordwall.net/hu/>

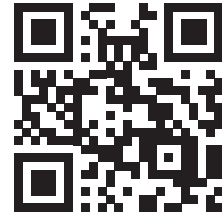
Tanulói csatlakozás a tanár által megosztott link segítségével.

TIPP2:

Készíthetünk szófelhőt is a csoportok által elhangzott kulcsfogalmakból is *mentimeter* segítségével.

Tanári bejelentkezés, szófelhő létrehozása:
<https://mentimeter.com>

Tanulói bejelentkezés, a tanári által megosztott kód segítségével:
<https://www.menti.com/>

Ha nincs elegendő idő a játékra, akkor csak a kérdéseket tegyük fel zárásként!

A pénzügyi önkéntes vagy a tanár pár szóval dicsérje és köszönje meg az osztály aktivitását!

1. FELADAT: MIT LEHET CSINÁLNI EGY BANKBAN?

BANKI VAGY NEM BANKI TEVÉKENYSÉG?

Válogassátok ki, melyek a bankban végezhető tevékenységek az alábbiak közül! A banki tevékenységek mezőit színezzétek ki, a többit húzzátok át és állapítsátok meg, hogy hol lehet végezni!

Az üres mezőkbe írhattok még egyéb banki tevékenységeket, ami eszetekbe jut!

Számlát nyitunk	Pénzügyi tanácsadást kérünk	Sárga csekket fizetünk be (például villanyszámlát)
Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk	Feladunk egy csomagot vagy levelet	Befizetjük a hitel törlesztőrészletét
Sorsjegyet vásárlunk	Lekötjük a pénzünket ... időre	Felveszünk pénzt a számlánkról
Átutalást bonyolítunk	Bankkártyát igénylünk	Értékpapírt veszünk
Értékpapírt eladunk	Külföldi úthoz valutát váltunk	Felvesszük a megtakarítást

3. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS

2022. márciusában vagyunk, és a család szeretné jövő nyáron meglátogatni a Németországban élő rokonokat. Az utazásra most 400 000 Ft áll rendelkezésre. Várható, hogy még további megtakarítás kell, de ezt az összeget jövő nyárig már nem akarja a család használni. Megtakarítja, hogy célja megvalósuljon.

A bank azt ígéri, hogy két százalékos kamatot fizet, ha egész évben, 2022. április 1-től 2023. március 31-ig lekötik a 400 000 Ft-ot.

KÉRDÉSEK:

- Mennyi kamatot fizet a bank? Számoljátok ki!
- Mennyi pénzünk lesz egy év múlva?

Ha van még idő, plusz feladat:

Egy másik banknál érdeklődve kiderül, hogy náluk olyan lehetőség is van, hogy a lekötött összeg 3 százalékosát fizetik ki kamatként egy év elteltével.

KÉRDÉSEK:

- Mit gondoltok, egyelőre számolás nélkül, ez jobb ajánlat, mint a másik? Miért?
- Mennyi kamatot fizet a bank? Számoljátok ki!
- Mennyi pénzünk lesz egy év múlva?

1. FELADAT: MIT LEHET CSINÁLNI EGY BANKBAN?

Számlát nyitunk	Pénzügyi tanácsadást kérünk	Sárga csekket fizetünk be (például villanyszámlát)
Lakásvásárláshoz hitelt igénylünk	Feladunk egy csomagot vagy levelet	Befizetjük a hitel törlesztőrészletét
Sorsjegyet vásárlunk	Lekötjük a pénzünket ... időre	Felveszünk pénzt a számlánkról
Átutalást bonyolítunk	Bankkártyát igénylünk	Értékpapírt veszünk
Értékpapírt eladunk	Külföldi úthoz valutát váltunk	Felvesszük a megtakarítást

A fehér háttérű mezők nem banki tevékenységek!

A többi tevékenység többnyire a postán végezhető (sorsjegyet venni lottózóban is lehet).

3. FELADAT: KAMATSZÁMÍTÁS

LEVEZETÉS:

- Kamat: a pénzünk gyarapodása, amit a bank fizet a pénz tulajdonosának, a családnak.
- Miért tud a bank kamatot fizetni? - Egy évig őrzi és használja a család pénzét.
- Hogyan állapítja meg a bank a kamatot? - A bank előre kihirdeti, hogy a lekötött összeg 2 századrészét fizeti ki kamatként egy év elteltével.

A MATEMATIKA NYELVÉN	A BANK NYELVÉN	
Egész	Lekötött összeg = tőke	400 000 Ft
Törtrész	kamat	?
Törtrész és egész aránya	kamatláb	2 századrész = 2 %

A KAMAT KISZÁMÍTÁSA:

1. lépés, az 1 századrész megállapítása $400\ 000\ \text{Ft} : 100 = 4\ 000\ \text{Ft}$

2. lépés a 2 századrész megállapítása $4\ 000\ \text{Ft} * 2 = 8\ 000\ \text{Ft}$

Válasz: 8 000 Ft kamatot fizet a bank.

Mennyit kapunk a banktól egy év múlva?

Egész és törtrész összege:

$400\ 000\ \text{Ft} + 8\ 000\ \text{Ft} = 408\ 000\ \text{Ft}$ -ot kapunk egy év múlva.

Ha van még idő, levezethetjük a plusz feladatot is:

A MATEMATIKA NYELVÉN	A BANK NYELVÉN	
Egész	Lekötött összeg = tőke	400 000 Ft
Törtrész	kamat	?
Törtrész és egész aránya	kamatláb	3 századrész = 3 %

A KAMAT KISZÁMÍTÁSA:

1. lépés, az 1 századrész megállapítása $400\ 000\ \text{Ft} : 100 = 4\ 000\ \text{Ft}$

2. lépés a 3 századrész megállapítása $4\ 000\ \text{Ft} * 3 = 12\ 000\ \text{Ft}$

Válasz: 12 000 Ft kamatot fizet a bank.

Mennyit kapunk a banktól egy év múlva?

Egész és törtrész összege: $400\ 000\ \text{Ft} + 12\ 000\ \text{Ft} = 412\ 000\ \text{Ft}$ -ot kapunk egy év múlva.

PÉNZ7

Kedves Pedagógus!

Köszönjük, hogy a PÉNZ7 tanórák megtartásával Ön is hozzájárul a diákok pénzügyi-gazdasági ismereteinek bővítéséhez! Bízunk benne, hogy közös erőfeszítéseink eredményeként a fiatalabb generációk tagjai hiánypótló, hasznos tudással gazdagodnak, s a diákok szemléletének fejlesztésével a magyar családok pénzügyi tudatossága is növekedni fog.

Üdvözlettel a PÉNZ7 pénzügyi programsorozatának szervezői:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

PÉNZIRÁNYTŰ

PÉNZÜGYI HŐSKÉPZŐ

Pénzügyi oktató
mobilapplikáció a
„Küldetések a pénz
világában” tankönyv
tartalmi és képi világával

